

॥ वाल्मीकि रामायण ॥

१ बालकाण्ड

अध्याय ४८

अफलस्तु ततः शको देवानगिनपुरोगमान् ।
अब्रवीत्वस्तवदनः सर्षिसद्वान्सचारणान् ॥१॥

कुर्वता तपसो विद्वं गौतमस्य महात्मनः ।
कोधमुत्पाद्य हि मया सुरकार्यमिदं कृतम् ॥२॥

अफलोऽस्मि कृतस्तेन क्रोधात्सा च निराकृता ।
शापमोक्षेण महता तपोऽस्यापहृतं मया ॥३॥

तन्मां सुरवराः सर्वे सर्षिसद्वाः सचारणाः ।
सुरसाहृकरं सर्वे सफलं कर्तुमर्हथ ॥४॥

शतक्रतोर्वचः श्रुत्वा देवाः सागिनपुरोगमाः ।
पितृदेवानुपेत्याहुः सह सर्वैर्मरुद्गृणैः ॥५॥

अयं मेषः सवृष्णः शको ह्यवृष्णः कृतः ।
मेषस्य वृष्णौ गृह्ण शक्रायाशु प्रयच्छुत ॥६॥

अफलस्तु कृतो मेषः परां तुष्टिं प्रदास्यति ।
भवतां हर्षणार्थाय ये च दास्यन्ति मानवाः ॥७॥

अग्नेस्तु वचनं श्रुत्वा पितृदेवाः समागताः ।
उत्पाद्य मेषवृष्णौ सहस्राक्षे न्यवेदयन् ॥८॥

तदा प्रभृति काकुत्स्थ पितृदेवाः समागताः ।
अफलान्भुज्ञते मेषान्कलैस्तेषाम् अयोजयन् ॥९॥

इन्द्रस्तु मेषवृष्णस्तदा प्रभृति राघव ।
गौतमस्य प्रभावेन तपसश्च महात्मनः ॥१०॥

तदागच्छ महातेज आश्रमं पूण्यकर्मणः ।
तारयैनां महाभागामहल्यां देवरूपिणीम् ॥११॥

विश्वामित्रवचः श्रुत्वा राघवः सहलक्ष्मणः ।

विश्वामित्रं पुरस्कृत्य आश्रमं प्रविवेश ह ॥१२॥

ददर्श च महाभागां तपसा द्योतितप्रभाम् ।
लोकैरपि समागम्य दुर्निरीक्ष्यां सुरासुरैः ॥१३॥

प्रयत्नान्निर्मितां धात्रा दिव्यां मायामयीम् इव ।
धूमेनाभिपरीताङ्गी पूर्णचन्द्रप्रभाम् इव ॥१४॥

सतुषारावृतां सापां पूर्णचन्द्रप्रभाम् इव ।
मध्येऽभ्यसो दुराधर्षा दीपां सूर्यप्रभाम् इव ॥१५॥

स हि गौतमवाक्येन दुर्निरीक्ष्या बभूव ह ।
त्रयाणामपि लोकानां यावद्रामस्य दर्शनम् ॥१६॥

राघवौ तु ततस्तस्याः पादौ जगृहतुस्तदा ।
स्मरन्ती गौतमवचः प्रतिजग्राह सा च तौ ॥१७॥

पाद्यमर्थं तथातिथ्यं चकार सुसमाहिता ।
प्रतिजग्राह काकुत्स्थो विधिदृष्टेन कर्मणा ॥१८॥

पुष्पवृष्टिर्महत्यासीदिवदुन्दुभिनिस्वनेः ।
गन्धर्वाप्सरसां चापि महानासीत्समागमः ॥१९॥

साधु साध्विति देवास्तामहल्यां समपूजयन् ।
तपोबलविशुद्धाङ्गी गौतमस्य वशानुगाम् ॥२०॥

गौतमोऽपि महातेजा अहल्यासहितः सुखी ।
रामं सम्पूज्य विधिवत्तपस्तेषे महातपाः ॥२१॥

रामोऽपि परमां पूजां गौतमस्य महामुनेः ।
सकाशाद्विधिवत्प्राप्य जगाम मिथिलां ततः ॥२२॥

publicly available.

Dr J. D. Smith ; email: jds10@cam.ac.uk ; <http://bombay.oriental.cam.ac.uk/index.html>

ITRANS conversion questions to: Avinash Chopde javinash@acm.org

Last updated on March 25, 1998; Send corrections to sanskrit@cheerful.com